

Pregled

III JUGOSLOVENSKO SAVETOVANJE O PRIS-u „PRIMENA RAČUNARA U RADU ORGANA PRAVOSUDA“

U okviru aktivnosti na realizovanju koncepcije Pravosudnog informacionog sistema Jugoslavije¹ — PRIS-a, organizuju se i redovna jugoslovenska stručna savetovanja. Tako je I jugoslovensko savetovanje posvećeno razmatranju koncepcije i programa izgradnje Pravosudnog informacionog sistema održano 16. decembra 1986. godine, a II jugoslovensko savetovanje o Pravosudnom informacionom sistemu Jugoslavije, na temu „Metodološke osnove i pristup izgradnji Pravosudnog informacionog sistema od interesa za celu zemlju“ održano 9. decembra 1988. godine.

U Beogradu je 29. marta 1990. godine, u organizaciji Saveznog zavoda za informatiku (Savezni sekretarijat za razvoj) i Saveznog suda, održano III jugoslovensko savetovanje o Pravosudnom informacionom sistemu Jugoslavije na temu „Primena računara u radu organa pravosuđa“. Savetovanje je bilo posvećeno prezentaciji pojedinih baza podataka u okviru PRIS-a i informisanju o stanju i mogućnostima primene računara radi unapređenja rada pravosudnih organa. U radu Savetovanja, podneti su odgovarajući referati i razmatrana je i sledeća tematika: „Orijentacioni program dalje izgradnje PRIS-“ (V. Pajković-Pudar, J. Ljubišić-Vukanović), „IUDICATUM — Informacioni podsistem sudske prakse, sa funkcionalnom prezentacijom“ (B. Tomšik-Krnić, D. Crkvenjakov, S. Dragić, I. Minić), „PRAST — Informacioni podsistem pravosudne statistike, sa funkcionalnom prezentacijom“ (S. Mrkić), „Primena računara u radu sudova — prikaz stanja“ (Savezni sekretarijat za pravosuđe i upravu, Z. Vasiljevska), „Informacioni sistem ustavno-sudske prakse Jugoslavije“ (M. Nikolić, M. Manojlov), kao i „Informacije o programima i stanju primene računara u radu sudova sa prezentacijom pojedinih rešenja“ (Vrhovni sud Slovenije, Opštinski sud u Požarevcu, Vrhovni sud Hrvatske i II osnovni sud u Sarajevu).

¹ Prema utvrđenoj koncepciji Pravosudni informacioni sistem Jugoslavije realizuje se na principu decentralizovanog koordiniranog modela i jedinstvenim metodološkim osnovama, a sadržaće više podistema — pravne literature (IUS LIBER), sudske prakse (IUDICATUM), pravnih propisa (LEX), krivične procedure (KRIP), praćenja društvenih odnosa i pojava (DOP), pravosudne statistike (PRAST), kao i informacioni podsistem o drugim vidovima primene računara u cilju unapređenja rada pravosudnih organa.

Usled značaja ove materije za pravosudni sistem, kao i uopšte za pravo i pravosuđe u našoj zemlji, posebno sa stanovišta „informatičke orijentacije“ našeg pravnog sistema i njegovog uključivanja u savremene evropske i svetske tokove, u narednim brojevima ovog časopisa, čitaoci će imati prilike da se upoznaju sa materijalima sa III jugoslovenskog savetovanja o PRIS-u. U tom smislu, pored naših redovnih priloga i jednog opšteg osvrtu na PRIS, objavljujemo pojedina autorizovana izlaganja sa ovog zanimljivog skupa, kao i izvode iz pozdravne reči saveznog sekretara za pravosuđe i upravu dr Vlade Kambovskog i uvodnog izlaganja predsednika Saveznog suda Stojana Đuranovića.

„Današnje savetovanje održava se u trenutku kada, nadam se da ćete se sa mnom složiti, dugogodišnji rad na ovom polju počinje da daje obimnije i opipljive rezultate, kada se značaj uvođenja savremene informatičke tehnologije za rad pravosudnih organa ne mora samo teoretski opisivati, već se isto može konkretno prikazati i pokazati (...). Želim da naglasim značaj trenutka, kada se o PRIS-u i njegovom daljem razvoju može govoriti ne samo na osnovu teoretskih saznanja i tuđih iskustava, već i na osnovu naših vlastitih iskustava. (...)

Nije dovoljno samo da postoji mogućnost za obezbeđivanje finansijskih sredstava za nabavku opreme i obuku kadrova. Neophodna je svest i interes da se, i na ovaj način, unapredi i učini efikasnijim rad pravosudnih organa. Neophodno je stalno angažovanje starijih pravosudnih organa i svih nosilaca pravosudnih funkcija, kao i nadležnih organa uprave, da se makar upornim ponavljanjem i insistiranjem, makar i deo po deo, obezbeđuju sredstva i pripremaju kadrovi, da se stvori svest i pokažu prednosti savremene informatičke tehnologije. (...)²

„Rastuća uloga informatike u svim domenima ljudske aktivnosti, a i u oblasti prava, jedno je od bitnih obeležja savremenog sveta. Poslednji međunarodni kongresi posvećeni pravu i informatici pokazali su da je u velikom broju zemalja rasprostranjena primena računara u oblasti prava i za potrebe pravosuđa. (...)

Kao i ranija jugoslovenska savetovanja posvećena razvoju PRIS-a i primeni informatike u oblasti prava i pravosuđa, III jugoslovensko savetovanje ima slične ciljeve — da se:

— sagledaju stanje i programi primene računara u radu pravosudnih organa u federaciji, republikama i pokrajinama;

— prezentira funkcionisanje pojedinih baza podataka od zajedničkog interesa koje se formiraju na nivou federacije (sudska praksa, pravosudna statistika, ustavno-sudska praksa);

— razmene iskustva o primeni računara i da se prezentiraju programi koje koriste pojedini sudovi radi ekspeditivnijeg izvršavanja pojedinih administrativnih i drugih poslova i zadataka (vođe-

² Iz pozdravne reči saveznog sekretara za pravosuđe i upravu dr Vlade Kambovskog povodom otvaranja III jugoslovenskog savetovanja o Pravosudnom informacionom sistemu Jugoslavije (Beograd, 29. mart 1990).

nje upisnika, obrada predmeta, vođenje zemljišnih knjiga i drugih evidencija i sl.);

— te da se i na taj način doprinese boljem upoznavanju prednosti korišćenja savremene informacione tehnologije i bržoj modernizaciji rada pravosudnih i drugih organa na svim nivoima”³

S.L.

³ Iz uvodnog izlaganja predsednika Saveznog suda Stojana Đuranovića „Dosadašnje aktivnosti na realizaciji PRIS-a”, III jugoslovensko savetovanje o Pravosudnom informacionom sistemu Jugoslavije (Beograd, 29. mart 1990).